

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 364/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol. s r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Michal Mandzák, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tpo 29/2021-165 z 11. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), svojich práv podľa čl. 6 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru a práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a čl. 48 ods. 1 charty uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tpo 29/2021-165 z 11. mája 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prepustiť ho z väzby na slobodu.

2. Sťažovateľ je väzobne trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie alebo obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. b), písm. f), písm. i) Trestného zákona. Väzba sťažovateľa začala plynúť 22. októbra 2020.

3. Okresný súd Nitra uznesením č. k. 1 Tp 27/2021 z 27. apríla 2021 rozhodol, že sudkyňa [REDAKOVANÉ] nie je vylúčená z prejednávania trestnej veci sťažovateľa, predĺžil lehotu trvania väzby sťažovateľa z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b), c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení účinnom v tom čase (ďalej len „Trestný poriadok“) do 22. októbra 2021, zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a tiež rozhodol, že účel väzby sťažovateľa nie je možné dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) namietaná sudkyňa okresného súdu je v jeho veci zaujatá, pretože prijala vyhlásenie o vine [REDAKOVANÉ]. V rozsudku o [REDAKOVANÉ] bolo v skutkovej vete uvedené aj meno sťažovateľa, pričom išlo o totožný skutok, z ktorého je sťažovateľ aktuálne trestne stíhaný. Meno sťažovateľa nebolo nevyhnutné v predmetnej skutkovej vete označiť, o to menej v situácii, keď sa v nej menami neoznačili ďalší spoluobvinení. Spoluobvinenému [REDAKOVANÉ] bola namietanou sudkyňou navyše poskytnutá nezákonná výhoda v podobe neuloženia trestu prepadnutia majetku;

b) sťažovateľovi nie je umožnený telefonický kontakt s príbuznými a tehotnou priateľkou a ani s jeho právnym zástupcom v Holandskom kráľovstve v súvislosti s konaním o žiadosti o vydanie vecí a elektronických dát v jeho trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 5 ods. 4 dohovoru, práv podľa čl. 6 a čl. 47 charty, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru, práva na súkromie podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru a podľa čl. 48 ods. 1 charty napadnutým uznesením.

7. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej

judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

9. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie s ohľadom na námietky sťažovateľa a dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť.

10. Pokiaľ ide o prvú námietku týkajúcu sa zaujatosti konajúcej sudkyne, krajský súd odkázal (s. 3 a nasl.) na závery okresného súdu a ním citované stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017 vo vzťahu k výkladu a aplikácii ustanovení § 18 ods. 1, § 31 ods. 1, § 257 ods. 5 až 8, § 334 ods. 4 a § 317 ods. 1 Trestného poriadku vo vzájomných súvislostiach. Vo veci sťažovateľa krajský súd osobitne zdôraznil, že súd I. stupňa v prípade spoluobvineného [REDAKOVANÉ] žiadnym spôsobom nezasahoval do skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba. Na základe prijatého vyhlásenia ([REDAKOVANÉ]) o vine súd I. stupňa prevzal výrok o vine (skutok i právnu kvalifikáciu) z obžaloby, ktorú koncipoval a podal prokurátor. Krajský súd ďalej uviedol, že pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľa skúmal okresný súd výlučne formálne a materiálne podmienky väzby, a to bez viazanosti vo vzťahu k inému spoluobvinenému, v ktorého veci došlo k rozhodnutiu v merite veci, pretože dôvody väzby sa u každého obvineného skúmajú individuálne.

11. Uvedené odôvodnenie napadnutého uznesenia nemožno v rámci námietok sťažovateľa považovať za nedostatočné či nepresvedčivé. Krajský súd poukázal na právne záväzné stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu a na jeho aplikáciu v danej veci, a to s ohľadom na predmet prieskumu okresného súdu v tomto konaní. Podľa názoru ústavného súdu dáva napadnuté uznesenie dostatočnú odpoveď na túto sťažovateľom prednesenú námietku.

12. Všeobecný súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obvineného, obhajoby obvineného, okolnosti jeho zatknutia alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Súd pri rozhodovaní o väzbe skúma iba to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky väzby predstavujúce základné väzobné podmienky, ktorých existencia musí byť daná pri vzatí obvineného do väzby, ako aj pri celom jej ďalšom trvaní (II. ÚS 24/2020, I. ÚS 552/2020). V tejto súvislosti je vhodné doplniť, že rozhodnutia súdov pri hodnotení, či porušujú prezumpciu nevinoty, majú byť posudzované v kontexte osobitných okolností, za akých boli tieto rozhodnutia vydané (m. m. Dakaras v. Litva, bod 43; Adolf v. Rakúsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 26. 3. 1982, séria A, č. 49, bod 36, bod 41). Je síce opodstatnené trvať na tom, aby príslušné úradné osoby pristupovali vo svojich rozhodnutiach osobitne uvážlivo a opatrne k prejavovaniu rešpektu vo vzťahu k prezumpcii nevinoty konkrétneho obvineného, avšak až kontext namietaného rozhodnutia, resp. postupu umožní v okolnostiach prejednávanej veci urobiť holistický záver o eventuálnom zásahu do zásady prezumpcie nevinoty. Túto povinnosť je však potrebné na druhej strane vyvažovať zákonným a ústavným príkazom pre súd adekvátne odôvodniť svoje rozhodnutie, a to nielen s poukazom na povinnosť zachovať totožnosť skutku (aby tak súd mohol na to nadviazať jeho právnym hodnotením, ktoré prípadne v príslušnej veci v prípade odsudzujúceho rozsudku

povedie k eventuálnemu konštatovaniu naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu), ale aj s ohľadom na povinnosť podporiť výrok súdu adekvátnou a presvedčivou argumentačnou a dôkaznou bázou. O takúto situáciu sa však v prejednávanej veci nejedná.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na skutočnosť, že závery označeného stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu už mal možnosť v konkrétnych veciach posúdiť, pričom tieto neboli vyhodnotené ako také, ktoré by porušovali práva obvinených (napr. IV. ÚS 370/2018, I. ÚS 275/2019, IV. ÚS 78/2019).

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že sťažovateľom tvrdená zaujatosť zákonnej sudkyne, ktorá sa má premietat' aj do nezákonnosti a neústavnosti celého trestného konania proti sťažovateľovi (rozhodovania o jeho vine), môže byť predmetom prípadného odvolacieho a dovolacieho konania v jeho trestnej veci (jej merite). Odvolacie a dovolacie rozhodnutie vo veci sťažovateľa môžu byť následne podrobené ústavnoprávnemu prieskumu ústavným súdom.

15. Sťažovateľ taktiež vo svojej ústavnej sťažnosti vo všeobecnosti namieta, že mu nie je umožnený telefonický kontakt s jeho príbuznými a ani s jeho právnym zástupcom v Holandskom kráľovstve.

16. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti a jej príloh konštatuje, že z napadnutého uznesenia výslovne nevyplýva uplatnenie tejto konkrétnej námietky pred krajským súdom a že sťažovateľ jej uplatnenie žiadnym spôsobom nepreukázal (z predložených dokumentov vyplýva, že sťažovateľ pred krajským súdom uplatnil námietku podmienok výkonu jeho väzby, nie však, že konkrétne poukázal na neumožnenie telefonického kontaktu s príbuznými a komunikácie s jeho právnym zástupcom v Holandskom kráľovstve, pozn.). Bez ohľadu na uvedené dospel ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia k záveru, že napadnuté uznesenie dáva dostatočnú odpoveď aj na túto sťažovateľovu námietku.

17. Krajský súd vo všeobecnosti k ďalším námietkam sťažovateľa odkázal na predmet daného konania, a to rozhodovanie o návrhu prokurátora na predĺženie trvania väzby v prípravnom konaní a na skutočnosť, že podmienky výkonu väzby upravuje zákon č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov a podrobnosti vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 437/2006 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby v znení neskorších predpisov. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní a vo výkone väzby vykonáva v zmysle § 59 citovaného zákona prokurátor. Krajský súd ďalej právneho zástupcu sťažovateľa usmernil, že námietky proti podmienkam vo výkone väzby má podať príslušnému prokurátorovi.

18. Aj tento záver krajského súdu možno vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci a formuláciu námietok sťažovateľa považovať za ústavnoprávne akceptovateľný. Sťažovateľ môže svoje (konkrétne) námietky týkajúce sa nemožnosti telefonického kontaktu s príbuznými uplatniť u príslušného prokurátora a námietky o nemožnosti porady s právnym zástupcom pri príslušnom rozhodovaní. Uvedené závery majú oporu aj v judikatúre ústavného súdu (napr. II. ÚS 105/2019, I. ÚS 145/2019, I. ÚS 384/2019).

19. Vzhľadom na všetko už uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné osobitne preskúmať aj prípadný zásah do ďalších sťažovateľom označených práv nad rámec jeho práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru, keďže napadnuté uznesenie v rámci ním uplatnených námietok bolo vyhodnotené ako dostatočne odôvodnené, a tak aj ústavnoprávne udržateľné.

20. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 6. septembra 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu